

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőséghez A.-Lendva Tempométer, az előfizetési díjak, nyilvánter és hirdetések pedig a kiadólaptulajdonoshoz Balkányi Ernő Fő-utca 10. küldendők.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Kéziratok nem adatkak vissza.

DÉLZALA

Társadalmi, közművelődési és közgazdasági hetilap.
Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseik elfogadtnak:

Budapest: a Reuter ügynökség és a Magyar. Távír. Iroda, Eckstein B., Fischer A. D. és Goldberger W. A. hirdetési irodája. Belsen: Mosse Rudolf hirdetési irodája.

A helybeli és járási hatóságok, az alsó-lendvai községi és körjegyzői egyeslet, az „Alsó-Lendva-Vidéki Takarékpénztár Részvénytársaság” hivatalos közlönye.

A kötelező biztosításról.

Egy irtózatos szürke felhő száguldott végig az ország fölött, és száz meg száz mérföldeken végig felhangzott a kétségbeesés jajszava.

Száz mérföldek termése oda lett, emberek százazreinek kenyerre hullott a felhőszakadás áztatta mocskos talajra — és nincs, nincs nekik helyette másik. A hol a jég pusztított, ott nem marad mit teremtenie, jóvátennie a meleg napugárnak, a langyos, csendes esőknek. Ott a vetéssel együtt a reményes is lötkre ment, ott a pusztítást nyomon követi a nyomor.

A városok lakói tudják-e mi az, 1—200 házikóiból álló falu nyomora? Olyan ez a nagyobb városok nyomorához képest, mint az éjszaka sötétsége az estéhez képest. A nagy városok nyomorultjai megtanulják a koldulást, jut valahogy segélyhez, hisz a hol annyi a gazdag, ott csak akad, aki ad az éhezőknek, ott nem lehet éhen halni. De kitől kérjen, kihez folyamodjon a falu népe, a hol az egy tagban 100 holdas birtok termése ép úgy tönkre ment, mint az egy holdasé, legföljebb csak az lehet a kérdés, kinek pusztult el többje? Kihez forduljanak a nyomorultak, a kik nem tanultak nagyobb urat megismerni a jegyzőnél, tanítónál és a

papnál; a kik eddig csak adni tudtak a koldusnak, de koldulni nem?

S kitől kérjenek, amikor mindegyik koldussá lett? Oh, az elemi csapás egyenlővé teszi az embereket, — mint a halál.

Lázás gyorsasággal dolgoztak fel a jégkárt a biztosító-intézetekben. Az összeg, melylyel a károsultakat kárpótolni fogják, ugy átlag 10—12 millió forintot tesz ki; ennyi megtérül a módosabb gazdának és a földbirtokosnak, a kiknek tehetségében állott a fölszigazított biztosítási illeketeket pontosan fizetni.

De az elemi csapás nem tekintette biztosított, vagy be nem biztosított területeket pusztít-e el, a hova a haragos istenség rendelté.

Az összes idei kár — hozzávetőleges számítás szerint — ugy 35 millió forint. Ebből 10—12 millió megtérül, 23—25 millió pedig elveszett.

És ezt a rengeteg nagy összeget a teljesen szegény emberek sínylik, kik biztosítani nem bírtak.

Hogy segítsünk az ilyen szerencsétlencenek? A társadalmi uton való segélyezés Magyarországon ilyen óriási károkkal szemben csak olyan, mint a folyó a tengerhez képest. Itt csak az állam tehet valamicskét, mely mindenütt érezteti drága voltát polgárraival.

Ugy ám, de mit ér az az adóelengedés, az a néhány százezernyi kamatmentes kölcsön?

Ebből meg nem él annyi százezer ember, ebből még elelemre sem kerül az új aratásig. — Hát ruhára, velőmagra miből telik? Akárhogy is nézzük, csak gyászosiak tűnik az föl.

Pedig az állannak kötelessége volna a károsultakról gondoskodni, s ha elege gondoskodott volna róla, ez most módjában is állana.

De talán most látni fogják, hogy okvetlenül módját kell ejteni annak, hogy az elemi csapások ne tessenek tönkre várme-gyeket, országreszketet.

S ez a mód a kötelező biztosítás, az állami kezelés alá vont biztosítási intézmény. Bizonyára nem új ez a fogalom olvasóink előtt; de baj, hogy a jelenlegi kuszált köz-állapotaink mellett ilyen országos csapásra van szükség, hogy ismét felmerüljön, elő-terbe nyomuljon az üdvös eszme.

Valóságos kínóvása a modern nemzetgazdaságnak, hogy az egész világon magán-vállalatok kezében vannak a biztosítási intézmények, s így első sorban is csak magán érdekeket szolgálnak.

Holtól az elemi csapások ellen való védekezések joggal mondhatók ep olyan köz-

TÁRGZA.

A szerelemlről.

Azt mondják a szerelemlről,
Hogy sötét verem.
Sem sötétnek, sem veremnek
En nem ismerem.
Fényes aranyhegynek tartom,
Messez, messze szigetparlon.

Van, kit sorsa egy szeszélye
A szigetre vet;
Van, kit vergődő uszásban
Tenger eltemet;
Van, kinek az aranyhegyre
Sohajtsa száll csak egyre.

Boldog, a ki e szigetről
Megtér gazdagon,
Jó szelek, kit átsiklatnak
Bősz hullámokon;
Kincséikből, amit hoznak,
Eletőkben ki nem fogynak!

Tudok én egy jó fiúról,
Most is el szegény,
Jart az is a szerelemnek
Aranyszigetén . . .
Szírtén szétfört a hajója,
Van egy-két bus dala róla!

Szávay Gyula.

Egyedül.

A „Délzala” eredeti tárgzaja.
Irtá: Lévy Béla.

Kirepült a kis madár a fészekből, üres lett az a kis szoba, melyhez oly sok kellemes, de kellemetlen emlék is köt. Eltávozott lakója mesze innen, s magával vitte szívem jobbik felet. Eltávozott, de emléke itt maradt szívemben. Kihaltatlan vágyódás gyötör utána, s nap-nap után esténként elvissz utam a külvárosi házacska elé, mely előtt oly sokszor dobáltam meg szívem, s mely tanuja volt nagy boldogságomnak. És most! Gazdolon az utca sarát, hogy láthassam az én kis kiröpült madaram fészekét. Ábrándozva járok a jól ismert uton, kimondhatatlan fájdalom fog el, amint az ablakba kitett fehér papíron olvasom: „Egy hutorozott szoba kiadó!”

Tizenhét éve dacára még egészen gyermek volt. Gyermeteg, naiv kedélye ismerettségünk első percében megragadta figyelmemet. Megszertettem;

megszertettem azzal a szerelemmel, melyet csakis azok tudnak érezni, kiket az élet keserű megpróbáltatásai, a sorscsapások elkeserítettek, a kik sohasem érezték a szeretet jóleső melletét, — s nem ismerték egyebet, mint a farasztó küzdelmeit a létet.

Nem ismertem a szerelemet; ő megtanított rá. Ez a szerelem betöltötte egész valótán, bevilágította szívemet. Találtam abban sok ésszerű dolgot, melyekről eddig sejtelmem sem volt. Peldául az ő gömbölyű kedves arczaat, gyönyörű metaforákat arról az arezről és eszindelő rimeket, melyekhez csak a szók hűvözöttak ajkainról, hogy a világ legszebb költeményei legyenek. Ezeket a szokat kerestem piros hajnal hasadásáig — de nem találtam meg. Nem találtam meg, mert ő nem értett meg, pedig kutattam, tanulmányoztam lelket, hogy megismerjem s alkalmazkodni tudjak hozzá.

Az emberi lelket, sőt a női lelket ismerni akarni! Micsoda kinaimera, micsoda bulgaság! Menyire igaz az a spanyol példaszo, hogy „cada persona es un mundo” — „minden ember egy külön világ.” Valóban az. Soha két ember, ha egy és ugyanazon anyanyelvén beszélnek is, nem ért meg egymást egészen, mert minden embernek külön nyelve van, s a szavakkal minden emberbe külön érteleme, külön színe, hogy ugy mondjam, külön illata van, mely különöset szeszélyes és átöröklött emlékek ideznek elő benne. S én megis törekedtem megismerni az ő lelket, egy pillanatra betekinteni abba s az akkor kilöpött vízióknak egy logikus láncolatát összcillítani.

érdeknek, mint a közbiztonság, a közigazgatás, az igazságszolgáltatás.

A jelenlegi szomorú helyzet hatása alatt természetesen az állami jég-kárbiztosítás eszméje kerül előtérbe és ezzel kapcsolatban a tűz- és víz-kárbiztosítás is. Itt az ideje, hogy ezen óriási horderejű reform érdekében, minden vonalon mozgalom induljon meg, mert ma az enyim, holnap a tied eshetik áldozatul az elemi csapásnak.

Az állami biztosítás, mint már emlegettük, körülbelül a következőképp lenne:

Az állami biztosítja polgárait, jég-, tűz- és vízkár ellen; kinek ingatlan vagyona van, köteles azt bebiztosítani, a biztosítási illetékek közadók módjára hajtának be. Ez intézmény vagy külön miniszteriumot nyer vagy valamelyik reszortjára osztják be.

Micsoda óriási előny volna a kötelező állami biztosítás! Nem csak a gazda nyerne vele, de az államnak is milliókat hozna. A biztosítási illeték jóval kevesebb volna s így minden gazda képes volna földjét biztosítani.

Emnek az eszmének megvalósítását melán lelkesíthet mindenkit, aki csak át tudja érteni.

A városi képviselőtestület ülése.

Alsó-Lendva város képviselőtestülete folyó évi augusztus hó 24-én tartotta rendes özi közgyűlést Toma Janos városbíró elnökelete alatt.

A legutóbbi gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése után tárgyalás alá került Alsó-Lendva megykösveg 1899. évi költségvetéséről, mely már 15 napig közszemlére ki volt téve, s ez idő alatt sem szóbeli, sem írásbeli fellebbezés senki által sem támadott meg. A képviselőtestület az összehajított költségvetés tételről-tételre tüzetesen megvizsgálván, azt mint a valóságának és tényleges szükségletnek megfelelőt — némi változtatás mellett — elfogadta. Ennek alapján a bevétel 4782 ft 20 kr-ban, a kiadás 7943 forint 40 kr-ban és így a fedezetlen hiány 3161 ft 20 kr-ban állapított meg. A hiányzó összeg az 1896. évi 22. évi L-cz. 130. §-a alapján kivendőt potóvalód lesz fedezőző és pedig mivel a becsaltott adókimutatás szerint az állami egyenes adók összege 13801 ft 01 kr tesz ki, ennek megfelelőleg a közegei potádó 23%-ban állapított meg.

Elhatározta továbbá a képviselőtestület, hogy a mezőreök 3000 frtbn megállapított fizetése is az érdekeltek földadoja arányában vettekék ki; mivel pedig a földadozó becsaltott kivetseli hájstrom szerint 1820 ft 68 kr-ra rag, ezen földadó minden förtinjára a 300 frt mezőreói fizeteshöl 16% kr. fog esni.

A városbírói eszatonára nézve, mivel így a víz, mint az istállóhöl kifolyó levezetése

tevedeshöl csak egy eszatonra lett keszítve, a képviselőtestület utasítja a városbírói, hogy a helyszíneltszágat alapján kijelöljék helyre a víznek levezetése egy új kifaláló kanális keszítésen s az ezzel felmerülő kiadás az ezen eszatonára beadott költségjegyzékben keltöl összeg keretén belülől összegből fedezze, illetve utálja ki.

A városi börtönhelyeg nézve elhatározta a képviselőtestület, hogy addig is, míg ezen ügyben vegleges intézkedés történhetik, a város által utjánnan megvett 12. számú házról levő s ebböl műhelynek használt helyiség a helyszíneltszág körülől alakítsák át börtönhelyiségnek. Az ez erdemben szükséges intézkedések megfetelevel a képviselőtestület a városbírói bizza meg.

A hus- és borfogazásitási adómak újabb börtvehetet tárgyalában folyó hó 27-én tartandó Toma Janos közegei bírói, Baranyai Kálmán jegyzöl, továbbá K. Hajos Mihály, Matyasovszky Vincez és Pollák Lázár képviselőket küldi ki a képviselőtestület, felhatalmazván ezen bizottságot az egyesség megkötése is.

A rendszere késéredővel a felállítására nézve, mivel ez ügyben az intézkedés ugy is folyamatban van, újabb határozatnak szükségse nem fogék lenni, hanem az előjárásig a már hozott határozatok értelmében való eljárásra utasították.

Ruffy Pál képviselő indítványára elhatározta a képviselőtestület, hogy föntelomszág herzeg Esterházy Pál es, es kir. kamara, spononogyei föntpan elhaladószá alkalmából Alsó-Lendva megykösveg reszölöl föntelomszág herzeg Esterházy Miklós urhoz Kismartnba részvetnylatkozával intéz, melynek megszokészetésével és kiküldésével az előjárásigot bizza meg.

Ezután több kisebb jelentőségű ügy nyert emitézést, melyek után az ülése véget ért.

A zalai tüzoltószövetség gyűlése.

A megyeie tüzölöl szövetség választmányára augusztus 14-én Keszthelyen a városbíróz nyerteiben tartott gyűlést Knorzer János a megyeie tüzölöl szövetségi elnök előlése mellett. Az ülése Juk István szövetségi titkár, Réty Lajos pénztáros, Starzsinsky György galambköi, Seizevrt Antal eszatonaryai, Kolháry József z.-szk. grófi, Dénes Jenő letenyei, Schersing József keszthelyi foparanesnok, mint választmányi tagok; továbbá Juk István városbírói, Csák Árpád szögábrói, Stegmüller János, Harasztovcisz János stb. mint vendögek vettek részt.

Az elnök megnyitván a gyűlést üdvözli az egybegyűléteket, a jogközölöl hitelesítésére Starzsinsky György és Dénes Jenő foparanesnokokat kerli fel.

Átérve a tárgyszorozat I. pontjára az elnök betervezsi a szövetezetet mult évi jelentését, utána ama átiratol, melyben a nagyméretű helygymnister tudatja a zalamegyei tüzölölököl, hogy a rangjelösz tárgyalában beadott felebbezést nem hagyta jóvá, hanem az országos szövetség által elkészített szabályzat megörösítést nyert.

Koháry József és Starzsinsky György felszólalása folytán új határozat hozatol, hogy a sza-

balyzatol a zalamegyei tüzölöl szövetség elismeri ugyan, de magari nézve kötelezőnek el nem fogadja.

A kiküldött számvizsgáló bizottság jelentöl, hogy a pénztári átvizsgálás a hogy az egyesület, nem tekintve a hatraleköl, jelenlegi beztá vagyona 436 ft 2 kr. A választmány a pénztárosnak a felmentvezt megadta, azonban elhatározta, hogy a ket even túli hatraleköl behajátására az ügyöz bizzask meg.

Az éves harmindek tárgyat az köpezte, hogy a jövő évben Alsó-Lendván lesz a tüzölöl közegeies. Ezt megelőzőleg az elnök tudatja a gyűléssöl, hogy Zala-Egerszegöl átiratol kapott, a melyben az ottani tüzölölösz arra kerli a választmányt, hogy tekintettel arra, miszerint a zalamegyei tüzölöl egyesület a jövő évben 25 éves jubileumát üli, ártársák meg Zala-Egerszegöl a közegeies. Miatan az ellen Alsó-Lendva reszölöl nem teletett kifogás, a választmány a kerellekmöl helyi adók és a megtartandó közegeies tárgyszorozatnak megállapítására az alapszabályok 11. §-a lesz, mervadó.

A gyűlés utolsó pontja a vármegyének tüzrendezési kerületekre való felolvasása és a felügyölöl kivévesze volt. A közegeies az elnököl bizza meg, hogy a tüzrendezési felolvasásra vonatkozóleg több nagyobb város keressen föl, tanulmányozza a már eltelet lepett intézmenyeket es tegeyen arról amakk döjjen jelentést.

A gyűlés végén Starzsinsky György indítványozta, hogy az elnök telet tapasztalatait közölje a választmányával, mely a tervezetet megállapítván es továbbá intézkedés vegetti a törvényhatóság közegeies elv fogvezési fogja. A választmány az indítványt elfogadta es ezzel elnököl az ülése beztára.

UJDONSÁGOK

Lapunk ez évi II-ké nyegvede f. hó 15-ével kezdődött. Ez alkalomból bizsletelel kerjük a helybeli, de különösen vidéki t. olvasónkat es előfizetőinket az előfizetés megajátására.

A miniszter köszönete. A m. kir. honvédelmi miniszter Jankovics Tivadár gróf földbírókosnek és Jankovics László gróf dr.-nak, Zalavarmegyé föntpanának, azon hazafias áldozatkészségüköl, melynek fogva a „gróf Baltányi — Jankovics Ludovika alapítvány” tökélet együtt összesen kilencszáz forintnyi készpénzzel növeltek, elismeröl köszönetet nyújtvánálól.

Külfületes. O felsege a király dr. Cs nádgy Gusztáv keszthelyi gazdaság tanácsotöl igazgatónak a gazdasági szakolattás terén szerzett érdemeie elismerésöl a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta.

Eljegyzések. Vágó János z.-egeregei nyomdász f. hó 14-én jegyezte el Kovacs Karoly ügyvéd, volt polgarmeister kedves leányát Magda kisasszonyt. — Nemburin Gábor zalavarmegyé közegeies hivatalöl. ö.-kyökötölje, Zala-Egerszegöl, eljegyezte Deutsch Antal ur kedves leányát — Sarbak Zala-Lentölöl.

Hirdetmény. A varmegyei törvényhatóság bizottságunk 1897. évi deczember hó 13-án, s folytatva tartott rendes közegeiesében 31838 1149. jk. szám alatt hozott és a mo. m. kir. helygymnister úrnak folyó évi május hó 18-án kelt 52018. számú rendeletevel jóvalagvott határozatöl képest a törvényhatóság özi rendes közegeies folyó évi szeptember hó 12-én fog megfirtatöl, melynek egyik tüzetes tárgyat a varmegyeie tisztöl fizeteshöl rendezése tárgyalában kiküldött bizottság javaslata és az ennek értelmében igénybe vegendő törvényhatóság potádó kivévesze feletti intézkedés kepezendöl.

Mírol a törvényhatóság bizottság tagjai azzal értesítettek, hogy a közegeiesen felevedöl egyeböl tárgyat sorozatöl külön fog kiadatni.

Kiréndelet. Hasza József porlaköl áll. tanító a közei, miniszter úrnak 40382. sz. rendeletevel szeptember 1-öl egyszere a jövő év február 1-ig az upesseli áll. iskolahöl rendtelezt szolgálatöltebe. Helyettesül Szapits Mariska övönöl — ki a mult évben is miködött már ill. minisztergen — rendtelezt ki.

Ököpárba. Muraszterdahelyen f. hó 18-án tartott országos vasárban Jaries Janos muresanyai lakos kalapos Czzejik Frigyes eszatonaryai lakos kalaposnak a szokott helyere kezdte leüti satorfáit s midöl föl Czeznök a régi helyereöl elváltatónál akarja, a közei keltekeztöl szovaltas közein ököpárba ketek, s a felek akk akkor bütöttek ki, midöl ököik nyomat egymás arczán jól jól balról jól felszereltöl.

halgatni, de éreztem, hogy beszélnem kell, hogy valósni kappak, mert e választöl függöl boldogságom . . .

Szeret, viszont szeret! Van-e nagyobb boldogság a földön, mint az, a mit ez a ket szó kifejez. Gyermekes gözmmel, mint egy alvajárol jartam napoköl áll, szeretnem volna az egész világot szivemre ölelni, hogy velem együtt örüljön minden szenvedöl, hogy letérüljön a boldogtalank keserü könnyöiket. Boldogságom ép oly teljes volt, mint a milyen rövid . . .

Üres lett a kis fészék, eltávoztöl lakója! En pedig jarokek a kis szobában, tudva, hogy lakója nem ter vissza többé. A szoba sötét, csak a butorok halvány körvonalai látszanak a függönyön átsziváro boldólynein. Halalos lethargiába sülyedt minden, s oly rosszul érzem magamból a mely esendben.

Es oly jól esik nekem, hogy senki, semmi nem tudja azokat az ego álmodat, amelyek agyammól átvonulnak; jól esik, hogy a sötétben senki sem látja, mint szorítom ajkaimra emlékül öt maradt kendőjét, hogy elfojtsam a hangját annak a sok bezogozott, edés szónak, amikkel a te neved süttogtat, hogy elfojtsam az eszokokat, amik nekem szólnak . . . Neked, te edes, drága leány, aki soha sem lehész az enyém . . .

Sokáig nem sikerült. Lestem minden pillantását, mozdulatát s ebböl akartam következtetni lelkiállapotára. Eleinte hiúmak, nagyvargyónak, kaczernek tartottam, s mert örültem szerettem — felténi kezdtem. Majd észrevénim voltom, hogy társaságomban az unalom fogja el, a mi fölénekem az az általános anemiája, mely minden hallpérese készti a nöket — fogja el — es hogy fel tölem. De esládám.

A kis szoba ablaka előtt ácsorogva mindig eszembe jut az a nap, melyen lelkét ismerni kezdtem, melyen egyetlen szavával megdöntöl róla szasz megfigyélés és gondolkodás útján róla alkotott észmezettem.

Hidög, ködös deczemberi débütán volt. Meglátogattam. Egyedül volt homn. Estelodott, a kis szoba ablakán a gázlámpa fénye szürödött be a sötét szobába, a kályhából előtöröl fény halványan világította be a butoroköl.

Nem is tudom mi adott bátorságot, hogy megvalljam forró szeretemet. Talán az egyedüllet, talán az a fájdó tudat, hogy nemokára eltávozik messze tölem és sokáig nem fogom látni. Nem tudom.

Halkan, szinte félve beszéltem. Láttam az arczán, hogy figyelmesen hallgat rám s ez bátorságot adott. Beszéltem, bár jobban szerettem volna

Iskolai értesítés. A helybeli róm. kath. elemi iskolában a beiratások szeptember 1-én, 2-ik, 3-ik és 4-ik napján d. e. 8-tól 12 óráig eszközöltek. Felhívattuk mindazon szülők, kik tanköteles gyermekeiket beíratták, hogy e czéloból a fentvezetett napokon kitűzött időben gyermekeikkel az elemi iskolában amint is inkább megjelenjenek, mert a tanítás már szeptember hó 6-án megkezdődik s így a később jövő tankötelesek a tanuláshoz hátramaradnak. Beiratás előtt tartoznak a szülők a tandíj felet és 15 kr. tanítói nyugdíjilletéket Tóth Pal tanító lakásán (az elemi iskola emeletén) ledézni.

Eleget gyermekek. Máhomfa községben a kanász lakháztól f. hó 19-én délelőtt a gyermekek játszás közben felgyújtottak, mely eseményekből megjétek, az ego házban elbujtak s közülök a kanásznak egy 3 éves fia és egy 5 éves leánya a tűznél porrá égett, csupán az elszenesedett fej koponyacsontjól volt felfalhatók.

Sírbolt a Mura fenékén. Csáktornáról írja tudósított, hogy ott, ahol a Mura folyó Stajéret elhagyva, vármegyénk határát érinti, a pásztorvizek egy sekélyes folyóban játszás közben a folyó medrének kavicsregete alatt téglaöbl egy kezdetleges épített sírboltot találtak s abban egy férfi csontváza akadtak. A hamvak közt egy lábaválból készült óvsz s két lapos felületű aránylapot találtak.

Tízvő-z. Gróf Festetics Tassillo o. mőtásgának Keszthely mellett fekvő „Uj major”-jában f. hó 9-én este a villám egy pajtába bele esapott, mely pajta a benne volt nagyból menviségi esepeltlen gabonamennékkel, takarmánnyal és egy külön állott szalmakazal elegett.

Késelő gyermekek. Sós Gergely marokföldi és Kalamár József kerka-szent-erzsébeti lakos 12 éves gyermekek f. hó 20-án az erdőn játszás közben összeröpöltek, egymásra kessel tamadtak, miközben Kalamár Sósot súlyosan össze szarukalta.

T. olvasónk! szives figyelmébe ajánljuk Hölz és Hacker előszörnyű, női- és gyermekezőpóráktartár (Budapest, VII. Erzsébet-körút 38., a Royal szállodalay szemben), hol a legdivatosabb és legjobb minőségű cipők állandóan nagy választékban, szőld, tartós kivitelben jutányosan vásárolhatók.

Makós raton mint büntelentő. Szterman Ferenc balaton-keresztúri lakos karára nemrégiben egy 76 literes favindító leve zírral ellopattott, mely ügyben a balaton-herényi esendőség által nyomban megjelített vizsgálót a lopással néméig gyanusított Fánteller György ugyan balaton-keresztúri lakosnál megártott hazafutás teljesen eredménytelen maradt. Varasdy Kálmán örsvezető balaton-herényi őrsparancsnok azonban e Fésenelekmény kiderítése érdekében figyelmét minden irányban kiterjesztette, mely figyelmességnek hamarosan meg is lett az eredménye és pedig oly módon, hogy az utóbbi napokban nevezett örsvezető a lopással gyanusított Fántellernek 10 éves kis leányát az utcazm makosraton vérsen találta s feltűnt neki a retes tűzrószos volta, melyre nézve a leánykát larát-szós modon kerdéztetni kezdette, miközben a leányka kifejezte, hogy most mindig igen jó zsiros reteseket sütnék azért, mert apja hozott egy nagy vindely zsirt, amely a padláson az Az örsvezető Fánteller lakásán nyomban kutatást tartott, hol az ellopott vindelyt zírral, pár kővel hányavál, leve is találta.

A kis iparosok és a fegyházpar. A szegedi kis iparosok kezdeményezésére országos mozgalom indult meg a fegyházpar ellen. A szegedi kisiparosok ugyanis a napokban gyűlést tartottak, amelyet a fegyházpar mielőbbi rendszabályozása mellett foglalkozt állás és kívánták, hogy a fegyházpar fokozatosan szüntesse be az állam. Ebben a tárgyban kervenyt is nyújtottak be a szegedi kerületi kereskedelmi és iparkamarához. A fegyházpar ügyével és a kisiparosok helyzetével foglalkozni a jövő hó 19-én Kassán az iparkamarai titkár országos értekezletre is.

Kimutatás az 1897. évi termésről vármegyénk területén. A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása szerint vármegyénk területén 1897-ben termelt: buza 447.007 q. ösz. 2.880 q. tavaszi; rozs 428.898 q. ösz. 3.490 q. tavaszi; ketszeres 559 q. árpa, 7.317 q. ösz. 237.423 q. tavaszi; zab 136.660 q.; tengeri 501.974 q. Termelt átlagosan egy hektaron 1007 q. ösz. 9.73 q. tavaszi buza; 9.15 q. ösz. 7.89 q. tavaszi rozs; 7.45 q. ketszeres; 10.3 q. ösz. 12.09 q. tavaszi árpa; 11.11 q. zab; 14.93 q. tengeri. Magyarországon 1897-ben összesen termelt: 21.399.742 q. ösz. 664.763 q. tavaszi buza; 8.431.684 q. ösz. 193.394 q. tavaszi rozs; 630.918 q. ketszeres; 647.869 q. ösz. 8.501.871 q. tavaszi árpa; 7.992.416 q. zab; 26.393.184 q. tengeri.

Jégkárosultak érdekeken. Mindazon kizsákdának, akiknek a jég minden termését tönkretette és az biztosítást egyáltalán nem volt és így voltónag hiányban szenvednek és azt énegyüköböl máskép beszerezni nem képesek, azok részére a földművelésügyi miniszter, kedvező feltételek mellett, a fölb terményekből korlátolt mennyiségben alkalmas vetőmagot, továbbá kamatmentes kölcsönt fog rendelkezésükre bocsátani. Egyben intézkedés történt, hogy a jégkárosultakkal szemben az adóvegrájtás felfüggesztessék.

Közlemény.

Utóbbi időben közkedveltségnek örvendnek a magánvállalatok által előállított képes levelezőlapok.

Ezen levelezőlapok szállítása postai szempontból kifogás alá nem esnek, ha az illető nyomdák nem vették volna fel azt a szokást, hogy azokat czimlapjaink „Levelezőlap” felirattal kívül meg „Magy. kir. posta” felirattal, sőt néha a magyar czimer lenyomatával is ellátják, ami a levelezőlapoknak azt a jellegét adja, mintha azokat a magy. kir. posta becsátotta volna forgalomba.

Eltekintve attól, hogy a jelzett képes levelezőlapok elezes és gyakran a jobb időst sőt is rajzújjakkal, ha az posta hivatalos kiadványainak tekintetnek a posta intézetét, mint állami intézményt nem melő szében tüntethetnek fel, a posta ep úgy mint bármily kereskedő nem engedheti meg, hogy az o. ezejét a „m. kir. posta” felirattal idegenek használják; a magyar czimer használata pedig öpen törvényes is tűződik.

A most szeltesben használt képes levelezőlapok magán ipari termékek, s mint ilyenek a fentlő postai szabályok értelmében „Levelezőlap” felirattal kívül egyéb felírást tehát sem „magy. k. posta” jelzést, sem a magyar czimer lenyomatát nem viselhetik, mert ellenkező esetben a levelezőlapokra érvényes díjkezelvényben nem részesülnek, s a nemzetközi posta egyezmény értelmében szabálytellenes kiállítás miatt zárt leveleknek tekintetnek, s mint ilyenek díjaztatnak.

Ez nem különleges magyar szabály, hanem a nemzetközi postaszervezés pontozata, mely a külföldön is érvényben van.

Felhívom tehát figyelmét azon nyomdákra, a melyek ily képes levelezőlapok előállításával foglalkoznak, hogy levelezőlapjaikat „magy. kir. posta” vagy más felírást, czimer stb. mellőzésével tisztán a szükséges „Levelezőlap” felírást nyomassák.

Nehogy azonban a már forgalomba becsátott, ily levelezőlapok ezen szabály által használhatatlannak váljanak, azok kik magán ipar által előállított levelezőlapokat használnak a czimlapon „Levelezőlap” felírást kívül minden más felírást vagy czimert érs talvonnassal, vagy más alkalmas módon változtatnak el, s teryenek óvashatatlannak.

Megjegyzem ebből az alkalomból, hogy a magyar korona területén postára adott levelezőlapoknak magyar nyelven „Levelezőlap” felírást kell viselniük a „Correspondenzkarte” vagy más nyelvű hasonló felíratok minenesset megengedve, Horvát-Szlavonyországban mindazonáltal a „Levelezőlap” felírást mellett ott legyen a szó horvát fordításban is: Megjegyzendő az is, hogy illem ügy becsátulésért, avagy bírátozásért eseményt nyolváló kéret, ábrát vagy közleményt tartalmazó levelezőlap a posta egyáltalán nem szállít. Ezek figyelembe vétele mellett a képes levelezőlapok terjesztése a magyar posta részéről semmiféle akadályba nem ütközik.

Budapest, 1898. augusztus 3-án.

A hivatalos másolat titkélül:

Toth.

Közzgazdaság.

A szőlők trágyázása.

A szőlőökre, mint minden más növény, a talajból egy bizonyos mennyiségű tápanyagot vesz fel, melynek a levegőből felvett anyagokkal egyetemben az egyes szerek felcspítésre felhasználhatók. A mondatokból kitűnik az, hogy ha azt akarjuk, miszerint talajunk kellő erőben megmaradjon, vagy más szóval szőlők terméshozó képessége állandó maradjon, kell hogy a talajunk visszapótoljuk mindazon anyagokat, a melyeket a szőlőökekből elvont. A szőlőöke évente ismétlődő ápolása alkalmaival különféle szerek vetyenek el a növényétől és anélkül, hogy az ezen szerek

velken foglalt oldható ásványi tápanyagok a talajnak visszatudnók, a szőlőből eltávolítottak. Ilyenek mindenképp a zúhdajások, melyek megvordítottak, illetőleg kitértek, a visszavágás alkalmaival kapott egyéves hajtások, azokonkívül számlánk keretebe vonható a termés és esetleg a visszavágás alkalmaival kizsívárgó könnyek. Mindazon felmentett szerek és anyagok kiváló mennyiségben tartalmazznak káliumot, foszforvas és nitrogénvegyületeket és oszkerü bogradszágnal okvetlenül szükségesnek mutatkozik oly trágyaféléket alkalmazni, melyek mindazon anyagokat tartalmazzak. Háhar a szőlőöke nagyból mennyiségű nitrogénvegyületeket felhasznál, még sem cszférvény nagyból mennyiségű nitrogén tartalmazó trágyaféléket felhasznál. A nitrogén öblön az esetben nemcsak a termés minőségével gyakorló káros befolyást, hanem magán a növényre nézve anyában mutatkozik káros hatással, hogy a nyári hajtások növekedése túl buja lesz, a faja nem érke be tökéletesen és a tél hidege jelentősenyebb kárt okozhat. Kell tehát, hogy a káli és foszforvas vegyületeknek szenteljünk nagyból figyelmet. Hogy a trágya a talaj fizikai tulajdonságaira is befolyással bír és ez ököb is észlelhető, ezt alig szükséges külön felemlíteni. Nezzük már most az egyes trágyaféléket különbsé tekintettel a szőlőkre: mindenképp felmenthető a marhatrágya, ez egy teljes trágya, a mely az összes fontos növényi tápanyagokat oldható és könnyen felvehető alakban tartalmazza és részint azon ököb, a mely pedig nível a legelső esetben könnyen megszerzhető, használatik, Marhatrágya mellett lótrágya is használhatunk, ennek használatával azonban bizonyos elővigyázat szükséges, mivel a lótrágya közelítlenül a tóka gyökere mellé hozva, könnyen káros hatást idézhet elő.

Hogy minő állapotban használatos a trágya a szőlőben, az függ elsősorban a talaj minőségétől, továbbá a szállítási költségétől is. Nézzük tehát keveseb elkorhadt trágyát igényel, míg könnyű talajt, tekintetbe véve tulajdonságait, jobban elkorhadt trágyával kell megajánlani. A felhasználható trágya minősége több körülménytől függ elsősorban a talaj minőségétől és a szőlőfajtól. Gazdag tápanyag tartalmazó talaj, mely ezenkívül könnyen emáldó káli- és foszforvasdús köztrészeket tartalmaz, keveseb trágyát igényel, mint egy olyan talaj, a mely az említtett előkező tulajdonságokkal bír. Mindezekből kitűnik, hogy a szőlők megtrágyázására mindenesetre érvényes előírások nem adhatók, csak megjelölhetjük, hogy hektaronként 3 évre számítva 4 - 500 méter-mázsza közepesen elkorhadt trágya jó közepes trágyázásnak tekinthető.

Hogy mikor trágyázzuk a szőlőt, ez attól függ, mennyire vagyunk egyéb munkáinkkal a minők az elghajlati viszonyok. Delen a trágyázás telén történhetik, nálunk, eszakon ellenben vagy a kora tavaszt, vagy az őszl választjuk. A trágya átátarása a szőlőben különös nehézségekre ütközik és ez az oka annak, hogy ritkábban de erősebben trágyázzuk.

Egészen könnyű talajokban a szétterített trágyát ásvonal takarjuk alá vagy bekapadunk, ott ellenben, hol a talaj nehezebb vagy minden töké körül egy gódrát ásunk vagy pedig a sorok között árok készültik, melybe a trágyát rakjuk. Ügyelünk kell azonban arra, hogy a trágyát ne iparon sekélyen, se pedig túlságos mélyen alá ne takarjuk. Első esetben nagyon előcsögiti a gyomnövények kifejlődését, utóbbi esetben pedig a növény-tápanyagok legnagyobb része az általában mosatik és így veszendőbe megy. A trágya, mintam folyékony balmazállapotú, éppen ezen tulajdonsága miatt bajosan szállítható és ezért legelőszerebb compost rakás megindozására felhasználni. A szőlőben felhasználható trágyafélék között még megemlíthetők a műtrágyák. A legtermelő keves ezeket segélyével a trágyából esetleg hiányzó egyik-másik alkalmasz keltekepotolhi; ezenkívül a műtrágyák azon előnyvel bírnak meg, hogy könnyen oldhatók és könnyen szállíthatók és átátarásuk egyáltalában nimesen nehézségeket egykötve. Ezekről különben majd más alkalommal mondunk el egyetmást.

Budapesti gabonáarak.

	ma. kint	ma. kint
Buza . . .	970-975	Fehér bab . . . 575
Zab . . .	560-565	Sarga . . . 425
Rizs . . .	710-715	Vegyes . . . 400
Kukorica . . .	505-510	Lenmag . . . 800
Árpa . . .	550-555	Bökkeny . . . 450

Vasuti menetrend.

A.-Lendva-Csáktornya.		A.-Lendva-Z.-Egerszeg.	
Indul:		Indul:	
7 óra 41 p.-kor d. e.	6 óra 55 p.-kor d. e.	5 - 44 - este.	5 - 40 - d. u.
Erkeznek:		Erkeznek:	
6 óra 55 p.-kor d. e.	7 óra 41 p.-kor d. e.	5 - 40 - d. u.	8 - 44 - este.

Felelős szerkesztő.

Németh Mihály.

Laptulajdonos: **Balkányi Ernő.**

Hirdetések.

Jelesre erettségizett ifju, ki helyben mint könyvelő van alkalmazva, szabad idejére ajánlkozik gyermekeket tanítani és elfogad irodában vagy háznál írni valót. — Czim a kiadóhivatalban.

2962./tk. 98.

Ujabb árverési hirdetményi kivonat.

Az alsó-lendvai kir. j.-bírószág, mint telek-könyv hatóság közhírré teszi, hogy az Alsó-Lendvai Takarékpénztár végrehajtatónak Peszleg Ferenc végrehajtatás szendvé elleni végrehajtatási ügyében Peszleg Ferencné szül. Kaszás Fáni és Tóth Péter dömföldi lakos árverési vevők, mint késedelmes fizetők ellen ujabb árverést az alsó-lendvai kir. járás-bírószág területén levő, a dömföldi 257. sz. tjkben + 1. sor 175. hrzi szám alatt felvett rétingatlanból, Peszleg Ferenc végrehajtatás szen-

dvét neven álló, az adó alapján 53 frta becsült 1/4-ed része, valamint a dömföldi 302. sz. tjkben végrehajtatás szendvé Peszleg Ferenc kizárólagos tulajdonánál felvett A. + 1. sor 93. hrzi rólagos tulajdonánál felvett A. + 1. sor 93. hrzi szám alatt foglalt, az adó alapján 212 frta becsült; A. + 2. sor 527. hr. sz. alatt foglalt, az adó alapján 23 frta becsült, A. + 3. sor 628. hrzi sz. alatt foglalt, az adó alapján 14 frta becsült, A. + 4. sor 632. hrzi sz. alatt foglalt, az adó alapján 14 frta becsült egész ingatlanokra 53 frt, alapján 14 frta becsült egész ingatlanokra 53 frt, és 212 frt, 23 frt, 14 frt és 14 frtban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi szeptember hó 5-ik napján délelőtti 10 órakor Dömföld községében, a községbíró házában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezezh letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt A.-Lendván, 1898. évi június hó 16. napján.

Az alsó-lendvai kir. j.-bírószág mint telekkönyvi hatóság.

Horváth, kir. albró.

2503./tk. 98.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az alsó-lendvai kir. járás-bírószág, mint telek-könyv hatóság, közhírré teszi, hogy az alsó-lendvai és belatiné-vidéki takarékpénztár csatlakozott végrehajtatónak Csuka István bódéhazi lakos végrehajtatás szendvé elleni 50 frt és 175 frt tőkkelvetéselek és jár. iránti végrehajtatási ügyében az alsó-lendvai kir. járás-bírószág területén levő, a bódéhazi 24. sz. tjkben A. + 2. sor 95. hrzi sz. a. felvett ingatlanból Csuka István végrehaj-

tást szendvé neven álló, az adó alapján 60 frta becsült 1/4-ed részre; a bódéhazi 35. sz. tjkben 7/24-ed részben Csuka István, 2/24-ed részben Csuka Rozsi ferj. Bikli Józsefné; 7/24-ed részben Fehér Agnes ferj. Csuka Istváné és 7/24-ed részben kiskort Csuka Jozsef, Verona, Mihály, Anna és Agoston neven álló, A. + 1. sor 56. hrzi sz. a. foglalt, az adó alapján 120 frta becsült; az A. + 6. sor 189. hrzi sz. a. foglalt, az adó alapján, 104 frta becsült egész ingatlanokra, a vég. törvény 156. §. alapján, továbbá az ugyan-czen számu tjkvi A. + 2. sor 89. hrzi sz. a. felvett ingatlanból Csuka István végrehajtatás szendvé neven álló, az adó alapján 114 frta becsült 1/4-ed része, A. + 3. sor 102. hrzi szám alatt ingatlanból, ugyanannak neven álló, az adó alapján 70 frta becsült 1/4-ed része; A. + 5. sor 164. hrzi sz. a. felvett ingatlanból, ugyanannak neven álló, az adó alapján 50 frta becsült 1/4-ed része; végül a bódéhazi 98. sz. tjkben A. + 1. sor 115. hrzi sz. a. foglalt ingatlanból Csuka István végrehajtatás szendvé neven álló, az adó alapján 76 frta becsült 1/4-ed részre; 60 frt, 120 frt, 104 frt, 151 frt, 50 frt és 76 frtban ezenem megállapított kikiáltási áron az árverést elrendelt, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi október hó 15 en napján délelőtti 10 órakor Bódéhazi községében a községbázánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezezh letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bírószág tkönyvi hatósága.

Alsó-Lendván, 1898. június hó 28-an.

Horváth, kir. albró.

Elvállal mindennemű könyvnyomdai munkákat jutányos áron és izléses kivitelben.

Könyvnyomdám a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gépekkel és szép díszes betűkkel kibővíttem, így képes vagyok a nyomdászat terén előforduló mindennemű munkákat csinosan és izlésesen kiállítani.

Nevjegyek, eljegyzési és esketési kártyák, meghívók, gyászjelentések csinos kivitelben.

Könyvnyomda áthelyezés.

Van szerencsém Alsó-Lendva és vidéke nagyrédemű közönségét tisztelttel értesíteni, hogy ez év május havában tulajdonomba átvett

KÖNYVNYOMDÁMAT

1898. augusztus hó 1-én, **Fő-uteza, Kopeczky-féle házba**

áthelyeztem.

Midőn ez a mélyen tisztelt nagyrédemű közönség becses tudomására hozom, nem mulasztatom el a már eddig is velem szemben tanúsított nagybecsű pártfogását megköszönni; igyekezni fogok, hogy azt jövőben is mindenkor kiérdemelhessem.

Becsés rendelményeit és szives pártfogását kérve, maradok továbbra is kiváló tisztelettel

BALKÁNYI ERNŐ,

könyvnyomdatulajdonos.

A „**Delzala**” a helybéli és vidéki hatóságok, az alsó-lendvai közszéki és körjegyzői egytel. az „**Alsó-Lendva-vidéki Takarékpénztár Részv.-társ.**” hiv. közlönyve. Hirdetések jutányosan szantulhatnak. Czim: **Balkányi Ernő** könyvnyomdaja **Alsó-Lendván**

A „**Delzala**” kiadóhivatala augusztus hó 1-től **Fő-uteza, Kopeczky-féle házba** helyeztetett át. A „**Delzala**” hetenkint egyszer, minden vasárnap, megjelentő társadalmi, közművelődési és közgazdasági lap. Előfizetési ára egy negyedévre 1 frt.

Hírlapokat, szép-irodalmi műveket, árjegyzőket, étlapokat jutányos áron.

Mindenkor kapható (egyes ivenkint is): Vagyonli leltár, Adós-levél, Adas-vevési szerződés, Havi kimutatás, Ügyvédi, körjegyzői, végrehajtoi és utbiztosi nyomtatványok, Póstatkönyv, Halottkémi jegyzőkönyv stb. stb.

Takarékpenztári, ügyvédi, körjegyzői és közszéki nyomtatványok gyorsan és jutányosan.